

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 korona	Egész évre 20 korona
Fél évre 6 "	Fél évre 10 "
Negyed évre 3 "	Negyed évre 5 "
Egy hóra 1 "	Egy hónapra 2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmórsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Mit kívánnak a városok?

— A városok kongresszusa. —

— április 8.

Közöltük a minap Győr városának javaslatából az általános részt. Ez alkalommal pedig a nem kevésbé fontos k u l t u r á l i s részt mutatjuk be az érdeklődőknek. Ez a rész itt következik:

1. A kiseddóvók alapítása és felügyelete ezentul is a társadalom és a város feladata maradjon, de azoknak fentartása az állam segélyforrásainak igénybevetelével történjék.

Az óvodák a legdrágább kincsei az ember-anyag fenntartását célzó igen fontos intézmények, melynek azonban egyedül törvényes és kormányhatósági intézkedésekkel nem kormányozhatók, ily intézetek elhelyezési kérdését a városok helyesebben oldják meg, ezek vezetése és ellenőrzése pedig jórészt a kedély és szívnek dolga is, miért is szükségesnek véljük, hogy a társadalom, illetve a városok befolyása biztosíttassék, de mert ezek terhei — főleg ott, hol legalább a felállítását biztosító alapítványok nincsenek, a városok sok helyen egyedül viselni képtelenek és mert az emberi anyag fenntartása állami érdek és kötelesség, joggal igényelheti, hogy ily intézetek állami segélyezésben részesüljenek.

2. A népiskolák és ezekkel kapcsolatban a tanítókat és a tanítónőket képző iskolák az egész vonalon államosítandók.

Szerencsétlen nemzetiségi viszonyaink között az állami elemi iskolát tekintjük az u t n a k, melyen haladva nemzetiségünk a legszélesebb rétegekig elhathat. Nemzetiségi vidékeken felállított és czélszerűen vezetett elemi iskolák által oly terület meghódításához fogunk és azt kitartó szívós munka által meg is szerezük, melyen eddig fajunknak és állami hatalmunknak legmakacsabb ellenségei uralkodtak, mert a népnevelés egyöntetű fejlesztésének princípiuma ellen vétünk, ha gyermekeinket a későbbi életre nagy kihatással bíró alapnevelés és oktatásnál a felekezeti és nemzetiségi viszonyok szerinti tagolásának tesszük ki, mely különböző nevelési és oktatási rendszer beléjük oltja a gyakorlati életben kitörő felekezeti és nemzetiségi különválást és gyűlölködést. Ezen indokolásnak természetszerű folyamódványa, hogy ezen intézetek, hol a népiskolákban működő erők neveltetnek, a néptanítók és tanítónők, szinte csak állami intézetekben nyerhessék el minősítési képességüket.

3. Kívánatos, hogy az állam középiskolákat, u. m.: gymnasium, reál, felsőbb real és középiskolákat a legszélesebb körben állítson fel

A középiskolák minél nagyobb száma és azok állami jellege a legbiztosabb garantiája a czéltudatos magyar nevelés és kultúrának.

4. Óhajtható, hogy a felső, az egyetemi oktatás szaporíttassék és decentralizáltassék.

Köztudomásu, hogy a fennálló két egyetem szükségleteinknek már nem felel meg és ezeknek a nyugodtabb és csendesebb városokban leendő decentralizása nemcsak a tanulók, illetve szülők szempontjából költség tekintetében olcsóbb, de a városokra nézve is előnyösebb, főleg azonban utóbbi azért kívánatos, hogy a tanuló elvonatva a főváros által oly nagy mérvben nyújtott szórakozástól, kisebb városokban zavartalanabban élhetnek tanulmányaiknak.

5. Az állam minél előbb állítsa fel a szükséges számú humanisztikus intézeteket u. m.: lelechnázakat, tébolydákat, vakok és siketnémák intézetét, szanatóriumok és javító-intézeteket és mindezeket nem a fővárosban összpontosítsa, hanem szétszórta a czélnak megfelelő fekvésű vidéki városokban.

Ezen intézetek létesítésének szükségesége indokolásra nem szorul, az aktuális az elnevezésben fekszik, azoknak szétszórta leendő létesítése nemcsak a városok és a lakosság érdeke, de klimatikus szempontból felette szükséges is.

6. A városok kegyuri joga végleg beszüntetendő.

Ezen intézmény, miután a felekezetek között reciprocitáson nem alapul, igazságtalan és egy modern állam vagy város intézményeibe mint teljesen elavult, be nem illeszthető többé.

7. A szinügyet kormányhatóságilag akként rendezendőnek véljük, hogy állításának fel szini kerületek, a szinigazgató

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

Husvétii öntözés.

— Irta: Kovács Zsigmond. —

Közd már lassanként ez is kimenni a divatból, mint a disznótorozás, amelyről tudva van, hogy némely vidéken egy-egy disznónak a leölését sokszor 2—3 napig tartó mulatozás követte.

Azelőtt még csak pár évtizeddel is a husvétii öntözés falu helyen valóságos riadozással ment végbe. Még családos, jobban mondva feleséges emberekkel is megessett, hogy elmentek öntözödni, ha mindjárt csak a szomszédba is, vagy ha nem távolabb helyre, hát a „komám-asszony“-t megöntené. A legények ellenben már hajnalban talpraálltak s nem egyszer úgy lepték meg a leányt, hogy az még az öntözni akarók megjelenését nem is sejtette.

A szelidebb fajta legények beérték azzal, ha a leányt bent a szobában, vagy ha ott locsolkodni nem akartak, kint az udvaron egy-egy csupor vízzel öntötték le. A szilajabbak azonban ily semmit érő játszadozással nem érték be. Ketten-hárman, néha többen

is derékos kapták a leányt s kivitték azt az udvarra, vagy utczára a kúthoz, ott két oldalról egy-egy legény a kezét fogta s egy, néha kettő is, a kútból huzott friss vízzel (mely bizony nem ritkán jéghideg volt) hátulról zuhantotta rá a veder tartalmát. Ha pedig a leány sikoltozott, ránczigálta a legények kezében magát, megessett, hogy oldalról, sőt elülről is kapott a vízből bőségesen.

Hanem ez még szelidebb fajtája volt az öntözésnek. Egyes helyeken divatba jött a lányokat a kút mellett felállított válaban fürösztetni meg. Sokszor félholtan huzták ki a leányt onnan. De azért, ha csak baja nem lett, a leány még később is eldicsekedett vele, hogy mily husvétii öntözésben részesült!

Legdrasztikusabb volt azonban a tóban való öntözkedés. Ez ugy történt, hogy a hol tó akadt, megfogták a leányt hárman négyen s vitték magukkal a tó szélére. Ott felkapták a levegőbe s nagyot lódtva rajta, bedobták a vízbe. A leány persze sikoltott s egyáltalán nem mondhatni, hogy valami nagyon örült volna az effele megiszteltetésnek. Ha erős volt a természete, vagy valami víz alatti tárgyba nem ütötte magát, kiheverte, fel se vette. De nem egy eset volt, hogy a leány — ha különösen kenderázta tóba dobott, halva került

ki onnan. A víz fenekén levő karó keresztül szurta testét s a friss tiszta vizet piros vér borította el.

Az ily szomoruan végződő esetek indíthatják rá egyes helyeken a lelkészeket, hogy a husvétii öntözökdést egyáltalán beszüntették. Eleinte zugolódtak miatta a fiatalok; de aztán megszokták s legfőképpen ártatlan, csuporból való öntözökdésre szorított az egész husvétii mulatozás.

Volt olyan község, a hol a lelkész a miatt foglalt állást a husvétii öntözökdés ellen, mert a legények bepálíkáva öntözökdés közben, a templomban ittas fővel botrányos viselkedést tanúsítottak. Magam tudok esetet, a hol a lelkész a szószékből dorgálta meg a rakonzátlankodó fiatalságot s kiutasította őket még a templomból is.

Szép, poétikus mulatozás volt ez a husvétii öntözökdés, a hol tulságosan el nem folyt. Ma is a legtöbb helyen tartja még magát; de oly vadsággal nem folytatják, mint a korábbi időkben. Legalább ott, a hol én ennek a régi vallásos szokásnak megfigyelője voltam, alább hagytak a régi, sokszor szomoruan végződő, ostoba módszerrel.

A műveltebb osztályhoz tartozók között szintén divik a husvétii öntözökdés ma is

jogosultság minősítés és anyagi biztosítás holttestéhez köttessék, azoknak száma pedig a megélhetés viszonyához korlátozassék.

A városok sokszor erejüket erősen igénybe vevő pénzáldozatokat kénytelenek hozni a nélkül, hogy kellő garanciájuk volna az iránt, hogy e kulturális célnak tett áldozat arányban állana a kulturának tett szolgáltatásokkal, azért ajánljuk főleg a kvalifikációt, és a numerus clausust.

A búrok győzelme.

— A délafrikai háború. —

A harcstéren szenzációs események játszódtak le. Boshofnál, keletre Kimberleytől, Villeboin-Mareuill, Joubert tábornok volt vezérkarai főnökét, egy búr csapatallal együtt Methuen tábornok emberei körülzárták. A búrok így fogságba kerültek és maga Villeboin a csatatéren elesett.

Éz a hír Londonban nagy örömet keltetett volna, ha egy másik jelentés a lelkedést menten le nem hűti. Reddersburgnál, Bloemfonteintól délre ugyanis öt angol század került a búrok fogságába. Gattacre tábornok, a kinek Springfonteinből kellett volna segítségül jönnie, elkésett.

Londonból érkezett távirat jelenti: Az öt angol század elfogásáról még eddig egyetlen magántávirat sem érkezett. Sokan azt hiszik, hogy a kormány attól fél, hogy a nemzet megyudhatná az egész valóságot, a melyet még most titkolni igynkszenek.

A lapok csak sejtésre vannak utalva s igaztalan kutatják annak az okát, hogy miért kapitulálnak ily nagy csapatok oly rövid ellenállás után, holott a segítő csapatok tömegszükségükben vannak? A Times azt kérdezi, hogy miért nem sánczolják el magukat az angol csapatok, a hogyan a búrok teszik.

A Morning Post azt a félelmét fejezi ki, hogy a rederburgi katasztrófa a legnagyobb volt, a mely az angolokat eddig érte. A Daily Chronicle azt írja, hogy Robert rosz

Hanem itt nem fajult el soha annyira, mint a köznépnél. Többnyire ártatlan, vagy tán jobban mondva, ártalmatlan „rózsa-vizecskét“ használnak a fiatal gavallérok; s azt is olyképen szokták igénybe venni, hogy a finomabb idegzetű hölgyek ruhájában baj ne esék. Jaj volna annak a fiatal uri embernek, a ki vedret kapnak a kezébe! Az ugyan többé aligha tehetné be lábát arra a helyre, a hol ezt az ildomtalaniságot elkövette.

Városokban szintén szelidebb alakban gyakorolják a husvétii öntözködést, még a polgári osztálynál is, mint faluban élő köznépnél. A „rózsa-víz“ itt is kedvenc öntözési szer. Ezt csak ritka esetben szokták mellőzni az öntözködni vágyó fiatal emberek.

Régi szép szokás, egészen idillikus! Meddig fog még divatban lenni? Bajos volna megmondani. Lehet, hogy a modernebb idők lassanként ki fogják ezt is szorítani a divatból. Mert ma már gőzerővel halad a világ is a régi szokások is kezdenek hovatovább átalakulni.

jelentéseiből megtanulta, hogy a szerencsétlenségnek mindig csak felét szokta bevalani s így attól kell félni, hogy a rederburgi katasztrófa sokkal nagyobb volt, mint a milyennek Roberts távirata sejteti.

A kereskedelmi Csarnok évi közgyűlése.

Tegnap délután tartotta meg; d. u. 3 órakor Mayer Emil elnökle alatt, 60-nál több tag jelenlétében. Elnök szépen vázolta a Csarnok multját, az eddig elért eredményeket s a jövő biztató képét. Most a választmány évi jelentését olvasta fel Dr. Lövkovits Márton.

Szépen foglalja össze az év történetét utalva az okokra és tényezőkre, melyek a virágzást előmozdították. Először is a Csarnok jelenlegi helyiségéről beszél, mely teljesen megfelel a szükségleteknek kivált hogy az idén már a villa mosventillációt is beállítják. Aztán a tisztviselők megválasztásairól emlékezik.

Most a Csarnok működését vázolja. Először is beolvastatni törekedett a vidéket; aztán a terményüzlet fejlesztésére iparkodott e célra teljesen berendezte üzleti helyiségeit, sürgönyökkel, tőzsdei jelentésekkel, helyi áru jegyzésekkel lehetőleg tökéletesen és gyorsan látta el magát; tanulmányozta a gabonauzsora kérdést bizottság útján és törvény alakjában felterjesztette véleményét a nagym. kir. miniszterhez. Lépéseket tett az iparpártolásra indítandó társadalmi actió érdekében.

Létesített szépirodalmi könyvtárt; kedvezményt szerzett a színháznál; több estélyt rendezett s mindent elkövetett tagjai esztelmi szórakozásának s a tagok társadalmi érintkezésének érdekében bár közöny miatt esetleg kudarc is érte.

A Csarnoknak 282 tagja van s bővele jőformán a tagsági díjakból áll, a többi szokásos és szükséges forrás alig jövedelmez, — miért a választmány a Csarnok népszerűsítésére törekszik. Egyszermind a szakkönyvtár felállítását és az ismeretterjesztő felolvasások életbeléptetését is céljával tüzte ki.

A mult évi számadás felosztatott: összes bevétel 10 000. kor; ebből főbb kiadások: hirlapokra 1165 K. könyvtár 400 K. nyomtatványok 800 K. estélyre 900 K. Felmentvényt a gyűlés megadja.

A jövő évi költségvetést is jóváhagyja közgyűlés. Most az alapszabály módosításokat fogadta el vita nélkül. Aztán a választmány egészítette ki magát négy taggal: Fráter Gyula Hochfelder Jakab, Szabó Zsigmond, Táfler Ignáczezal. A számvizsgálók megmaradtak.

Végül Bayer Emil elnöknek Kernhoffer és Bechert alelnököknek és Dr. Lövkovits Márton tükárnak közgyűlés lelkesen jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Irodalom.

✱ Petőfi 20 fillérért. A legnagyobb elismeréssel fogadhatjuk az Athenaeum új 20 filleres Petőfi-kiadásait. Őt, szép kiállítású, tiszta nyomású, csinos borítéku füzetben, melyek egyenként a nagy lírikus elbeszélő, hazafias, népies és leiró, szerelmi költeményeit és végül bordalait és vegyes költeményeit foglalják magukban, szórja a kiváló irodalmi intézet Petőfi hallhatatlan remekeit a nagy közönség közzé. És megvagyunk győződve, hogy ezuttal valóban a »nagy« publikum közzé is, hogy Petőfi el fog terjedni, mint az olcsó bibliák, melyből a kicsinyesség e szomorú idejében nagy eszméket szív magába, melyből a közöny, az önzés erideg korszakában lángoló lelkesedést, önfeláldozást, mélyszéges hazafiu- és igaz emberszeretetet tanul.

✱ Párisi emlékeimből címmel ifj. V. Hutkovich Sándor kis füzetben számol be párisi tartózkodásáról. A füzet ára 50 fillér, kapható a szerzőnél Pozsonyban.

Színház.

HETI MUSOR.

Hétfőn, ápril. 9 én bérlet 158, szám „B“ Szép Heléna Operette 3 felvonásban n Zenéjét szerzette: Offenbach Jakab.

Kedden, ápril. 10-én bérlet 159. szám „C“ A görög rabszolga. Operette 3 felvonásban.

Szerdán, ápril. 11-én bérlet 160 szám „A“ Nóra színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen H.

Csütörtökön, ápril. 12-én bérlet 161. szám „B“ Breznay Anna és Odry Árpád első felvéptéül: Az aranyember. Dráma 5 felvonásban. Irta Jókai Mór.

Pénteken és Szombaton, ápril. 13 és 14-ikén szünet.

Vasárnap, ápril. 15-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárakkal: Telen. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: ifj. Bokor József; este 7 és fél órakor, bérletszünetben A pünkösdi királyné. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede.

Hétfőn, ápril. 16-án két előadás; délután 3 órakor félhelyárakkal: Kurucz fura fang Énekes színmű 3 felvonásban, Irta: Ifj. Bokor József este 7 és fél órakor bérlet 162. szám „C“ Pataki Béla első felléptéül: Próbaházasság. Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly.

Vasárnap (ápr. 8. délután.) A színház a sok üres ásitó padok után végre zsufolt házat látott. Külömben vasárnap délután ez így szokot lenni, a Bibliás asszonyt adták és Sziklay a tűzoltó bandával a szokásos viharos derűtséget keltette. Az előadás szokott volt.

Vasárnap, (ápr. 8.) Szigetinek, régi kedves darabja a Vén bakancsos és fia a huszár volt színen. Különösen érdekessé tette az előadást, hogy három kedvenc bucsuzott vele. Püspöki, a kihez még sokáig kedves emlékek fűzik a debreczeni közönséget, Ferenczy, a nyalka népszínműénekes, és Fenyéri még egyszer. A bucsuzók semmi meglepetést nem kaptak, legfeljebb ovációt, tapsot. Az előadást jónak mondhatnók, ha a komikus főszereplők Fenyéri (A vén korcsmáros), de különösen Sziklai (Friczi fia) oly csudállatos kedvvel nem tuloztak volna. A régi szolid komikummal játszott velük szemben Püspöki, Perényi Margit aranyos kedélyű volt. A Ferenczy dalai is szépek voltak; az előadás egybe vágó; a közönség — nem nagy.

6.

NAPI HIREK.

Debreczen, április 9.

— A tisztí lovas-játék. Az idő megpróbált kellemetlenséget okozni, gátat vetni a versenyzeknek. Hűvös, borus csuf őszi napot rendezett a kedvéért, s ugy 1—2 óra közt bőven szítálta az apró szemű esőt, hogy elriassza a közönséget a kizarándoklástól, — de, tekintve, hogy katonákkal volt dolga, a kik elhatározták, hogy megtartják a versenyt, ha esakányeső esik is, mégis feladta a várat. Vette ezt észre a közönség és még két óra után is folyvást tartott a menet kifelé a nyulasi gyakorlóterre, hogy megnézze a lovasjátékot, a melyt még eddig Debreczenben nem rendeztek. A tribune díszes közönség lepte el, s a rendezéssel, felállítással teljesen meg volt elégedve mindenki, kivált a »nagy publikum“, a melytől belépti díjat sem szedtek. Majd kezdetét vette program szerint a lovas-játék.

A lovas-játékon jelen voltak városuak csaknem összes katonai és polgári notabilitás

sai s a legnagyobb elismeréssel adóztak az ambiciózus versenyzőknek. A juri a díjakat a következőknek ítélte oda:

II. Díjlovaglás 1. Kacsokics Dezső hadnagy 2. Nagy Miklós, százados. 3. Bay Bertalan főhadnagy.

III. Tiszti díjugratás. 1. Prónay Sándor főhadnagy. 2. Bay Bertalan főhadnagy. 3. Polonyi Gyula hadnagy. 4. Rogulics Fedor hadnagy. 5. Lovász Dezső hadnagy.

IV. Jeu de Barre. 1. Prónay Sándor főhadnagy. 2. Polonyi Gyula hadnagy. 3. Ditrói Mór tiszthelyettes.

V. Tiszti karüsszel: 1. Prónay Sándor főhadnagy.

A lovasjáték minden tekintetben szépen sikerült s az első kísérlet sikere buzdításul szolgálhat későbbre is.

— **Debreczeni vasutasok előléptetése.** Az államvasutak debreczeni üzemeltetőségének hivatalnokai körében a következő előléptetések, illetőleg rangfokozat változásával a következő kinevezések történtek:

A IV. rangfokozat 2. osztályából ugyane rangfokozat első osztályába előléptetett: Deák Simon és Sopronyi Károly. — A IV. rangfokozat 3. osztályából a 2. osztályba: Motesitzky Hugó segédtitkár. — Az V. rangfokozat első osztályából a IV. rangfokozat 3. osztályába Géhl György hivatalnok ellenőrré; az V. rangfokozat 2. osztályából a rangfokozat első osztályába: Csáky István; az V. rangfokozat 3. osztályából a 2. osztályba: Moskovics Imre, Szutor Ferencz, Troján István, Nyiry Ferencz; a VI. rangfokozat első osztályából az V. fokozat 3. osztályába Balog Jakab; a VI. rangfokozat 3. osztályából a 2. osztályba: Schwalb Lajos.

— **A Zenede hangversenye.** Szép matinét rendezett tegnap a Zenede, melyet nagy köszönetés élvezett végig. Az egyes pontok mind díszesére váltak egy a tanítványnak, mint a tanárnak, de különben kitűntek Veszprémy Andor Hubay, Barcorolléja és Goldstein Jolán Ninon bordalja, melyet meg is ujráltak. A közönség kellemes utóhatással távozott el a nagy gonddal előadott matinée után.

— **Gönczit halálra ítélték.** A Gönczy házaspár ellen Berlinben pár nap óta folyó gyilkossági perben a bíróság Gönczit halálra ítélté, nejét pedig fölmentette.

— **A szent-györgynapi országos vásár** a következő napokon lesz: 16—18 hétfő, kedd, szerda bór, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparcikk, gabona és terményvásár. 19—20. csütörtök, péntek juhvásár. 21—22 szombat, vasárnap sertés-vásár. 23—24 vasárnap hétfő lóvásár, 23—24 hétfő, kedd baromvásár.

— **Gyászrovat.** A következő gyászjelentést vittük: Zagyva Imre, Zagyva Lajos nejevel Pusztay Vilmaival s leányuk Bertával; Zagyva Janka férjével Tatay Ferenczcel s fiukkal Zoltánnal a kipótolhatlan veszteség fájdalmától megtörve tudatjuk a felejthetetlen jó anya anyós és nagymamának, özvegy Zagyva Imréné Sarkady Johanna urnőnek hosszas szenvedése után e hónap 8 án életének 73-dik évében történt gyászos elhunytát. Temetése 10-én, d. u. 3 órakor lesz a csapó-utca 32. sz. háztól.

Gavallérság.

— Mindnyájunk figyelmébe. —

Egy olvasónk írja a következőket: Az embernek valószínűleg gyöngesége, hogy szeret kérkedni, tetszelegni és önmagának hizelegni. Ha mindazokat a módokat föl akarnók sorolni, a melyek az emberi hiuság kielégítésére

szolgálhatnak, kötetes munkával kellene kezdeni, mert benne találjuk a hiuságot az emberi élet minden fázisában, nem és kor különbsége nélkül. Kitűnő és igen elterjedt eszköz az emberek hiuságának táplálására a gavallérságra való hivatkozás. Ez megnyit ajtót, barátságosra forgatja az arcvonásokat, szerez protekciót és a mi a legfőbb: a pénztárczához megtalálja a legrövidebb utat. A gavallérságra való apellálást ma nem csak ott látjuk, a hol holmi apró-cseprő sziveségről vagy segítségre van szó, hanem megtalálta a módot arra is, hogy külön existenciákat teremtsen s annyi bizonyos, hogy az erre alapított számítások elég jól be is válnak, mert hát szeret mindenki gavallér lenni. Ott van a mi speciálisunk, a borra való rendszer. Ezt a gavallérság alkotta meg és fejlesztette nagygyá. Ha már megvan, hát maradjon is meg, mert tagadhatatlan, hogy sok jóra való családnak fönntartója. Csak tulzásba vinni nem volna szabad, mert látjuk sokszor, hogy a gavallér fiesurok a hónap elején nagyon dobálják az abulusokat, utólja felé pedig bizony jó volna néha egy kis vacsorára az, a mit fölös módon kidobtak. Menjünk csak tovább, például a fodrász-üzletekbe. Hogy a segédeket hozzá szoktattuk a borra valóhoz, az nem baj, mert ezen a révén a gazda is jobban prosperál, mert kevesebb fixfizetéssel beéri a segéd. Hanem különös az, hogy az üzlet tulajdonosa is a gavallérságra apellál. Ha forintot adsz azzal a reménnyel, hogy majd levonják belőle a hajnyírás díját, ugy esalatkozol, mert pénzedet csak felváltják s gavallérságodra bizzák, hogy kelleténél többet adj és te jó gavallér fizetsz is többet, mert ugy szokás! Menj, oh gavallér, csak fogorvoshoz, vagy más orvoshoz, meglásd, hogy meg kell mondand, ki és mi vagy, vannak-e földi javaid és ha szerencsétlenségedre vannak, ne n kell-e tulságosan gavallérnak lenned. Hát a sarki hordár, a bérkocsis nem a gavallérságodra apellál? Járj, csak családi körbe és társaságba, légy ennek vagy annak a klubnak tagja majd tapasztalni fogod, milyen gyakran tolnak eléd kétes jótékony gyűjtőveket, azután meglátod, hogy mint kell áldoznod azokat az apró figyelmekeket, a melyekvirágért, koosiért és a jó Isten mondhatná meg, hány féle módon nyilvánuló apróságokért szegény zsebedet terhelik. Légy csak völegény s próbáld meg arádnak egy szál virádot vinni szénásszekér nagyságn bokréta helyett, vagy kétfogatu helyett kisvasuton, vagy gyalog menni még akkor is, ha csak becsületes mesterember leányának udvarolsz, meglásd, mennyire leszólnak. Eéyszóval tisztelt fiatal barátaim és öregebb uraim, csak annyi kell a bankot és gavallérnak lenni ott a hol „látják“; mert ez most a jelszó. Költekeznünk kell, az igaz, mert az élet sokféle terhe megköveteli. Költekeznünk azonban legfölebb csak annyira lehet és szabad, a mennyire jövedelmünk megengedi. Igyekezzünk először is mindenkinek becsületesen megfizetni, a mivel tartozunk, továbbá tegyük meg tehetőségünkhöz képest mindent, a mit a polgári kötelesség reánk ró, ha van tartozásunk, fizessük ki s ha körülményeink megengedik, akkor legyünk csak gavallérok, de csak mértékletesen s különösen ott, a hol nem a hiuság kielégítéséről, hanem a gyámoltalalonok istápolásáról van szó.

937 tksz.
1900.

Hirdetmény.

Hajdu-Dorog községnek telekkönyvi betétei az 1886; XXIX., az 1889! XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891: XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését meg támadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1900. évi október hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határ idő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900 évi október hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900 évi október hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül fámadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A h.-nánási kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság 1900. ápril, hó 1-én.

Olvhary Zoltán

kir. járásbíró.

Előfizetési felhívás!

A midőn a „DEBRECZENI HIRLAP“ április—juniusi új évfolyamának alkalmából ismételten felhívjuk a nagyérdemű közönség pártfogását, először is a lapunk keretében beállott nevezetes változást jelentjük be.

A „DEBRECZENI HIRLAP“ már e hó 27-től kezdve korán reggel jelenik meg s eddigi terjedelmének megtartása mellett, **legnagyobb és egyuttal legolcsóbb lapja lesz Debreczennek.**

Táviratokkal sürgöny-levelekkel bőven el leszünk látva.

Most folyó regényünk mellett még egy érdekfeszítő regényt közlünk.

Azon leszünk, hogy a

„DEBRECZENI HIRLAP“

legyen, a mint eddig is volt:

A jog, törvény és igazságot képviselő, pártoktól és kormánytól egyaránt **független** közlöny a politikában, a város és közönségének érdekeit hiven őrző helyi lap, családi olvasmányok tekintetében kifogástalan irodalmi közlöny és e mellett gyors értesítésekkel rendelkező hirlap.

Csak is nagymérvű pártfogás mellett lehetséges célunk elérése, mely abban áll, hogy olcsósága mellett is magas színvonalon álló lappal szolgáljuk a nemes város közvéleményét.

„DEBRECZENI HIRLAP“

ára számonként **2 kr.** (4 fillér)

— **Előfizetési ára:** —

Helyben :		Vidékre :	
Egész évre	6 frt.	Egész évre	10 frt.
Fél évre	3 frt.	Fél évre	5 frt.
Negyed évre	1 frt. 50. kr.	Negyed évre	2 frt. 50. kr.
Egy óra	50. kr.	Egy óra	1 frt.

Előfizetők a lapot ápril. 1-ig ingyen kapják.

Előfizetések elfogadtatnak a kiadóhivatalban (Piacz-utca 79. szám.) valamint Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Előfizetést gyűjtőknek 10 előfizető után egy érdekfeszítő regénnyel szolgálunk.

Ajánljuk a X. évfolyamát élő lapunkat a nagyérdemű közönség pártfogásába. Debreczen 1900. márczius hó.

A „DEBRECZENI HIRLAP“

szerkesztősége és kiadó-hivatala.